

מב:

מאי לא בשעמד בדין, וא"ת בשלמא לרבי יוחנן דסגי ביחוד כלי דסבירא ליה ^(א) דמעות קונות אחי שפיר דאע"ג דייחד לו כלי לקנס וקני ליה מ"מ דין קנס עליו לענין קרבן שזועה ולענין כמה דברים עד שיצא לידו אלא לר"ל דלא מיחייב קרבן שזועה אלא כשנטלו ממנו וחזר והפקידו ועמד דדין ונטלו הימנו ממון גמור הוא ואומר רשב"א דלריש לקיש מצי למימר דמייירי שנתן לו כלי בתורת משכון לקנסו וחזר והפקידו אלא דהואיל ולא נתן לו אלא בתורת משכון לא חשיב ממון אע"פ שהיה צידו תימא לרבינו יצחק כהפיל את שניו וסימא את עינו אמאי לא מיחייב קרבן שזועה הא מתחייב כהודאתו כיון שעמד דדין ופטורוהו צ"ד ואין לו עליו כלום ושמא כיון דאכתי מחוסר גט שחרור אס היה מודה שסימא את עינו לא היה יוצא לחירות: **לא בשלא עמד בדין**, וא"ת אי צלא עמד דדין פשיטא דלא מיחייב קרבן שזועה דלא מידי כפריה דאי מודה מיפטר ומה לרין קרא דוכחש לכך והו"ל לאקשויי ת"ל וכחש ^(ב) אשר ירשיעון אלהים מיבעי ליה כדפרין לקמן ת"ל וכחש ת"ל ונתן מיבעי ליה וי"ל דהכא לא צעי לאקשויי הכי דאיכא למימר אסמכתא בעלמא הוא אצל לקמן פריך שפיר כי היכי דוכחש הוה לדרשא גמורה לענין שאר קנסות הכי נמי הוה דרשא גמורה לענין אונס ופתוי:

[תשלומי כפל ותשלומי ד' וה' ר"ש

לא פליג אהא דלא שניק

אינש מידי דכי מודה מיחייב ותבע מידי דכי מודה מיפטר דהכא הכל קיין, מהר"מן ת"י כ"י:

דאחין בעי דמיהוי, בשלמא לדידי הוא קנס לכל מילי מדגלי רחמנא לענין קרבן שזועה אלא לדידך דאחין צעי למיהוי תימא וכי רצה לא ידע מתני' ומירין ר"י ברבי אברהם דרצה דאמר דממון הוי להורישו לצניו היינו כשאין הבת קיימת אצל מתני' איירי כשהבת קיימת דאן אין ראוה להורישו לצניו כל זמן שלא צא לידו משום דאין אדם מוריש זכות בתו לצנו ואצ"י דאקשי ליה לא ניחא ליה לאיפלוגי צהאי ורצה נמי הודה לו: **ונתן לחוד**, וגבי מו"א שס רע דכתי' ונתנו לאצי הנערה איכא למימ' ונתן לחוד ונתנו לחוד: **אי הכי ת"ט** ובחש ת"ט ונתן מ"בעי ליה, בשלמא לדידי מונח לא גמרי מידי וכולה מילתא ילפינן מוכחש דאף דלא הוי

ממון להורישו לצניו ילפינן מהתם מדגלי רחמנא גבי קרבן שזועה אלא לדידך דילפת מונחן דלא הוי ממונא עד שעת נתינה ולא זכי אצ אחר העמדה דדין כמו קודם א"כ ונתן מיבעי ליה ואין לרין קרא דוכחש על כך דפשיטא דכיון דאי מודה מיפטר פטור נמי מקרבן שזועה: **כי אצטרך קרא בגון שעמדה בדין ובגרה ואח"כ בתה דבי ירית מינה דידה קא ירית**, ואע"ג דהשתא ממון גמור הוא שלא צא לידו מכח קנס ואי מודה מיחייב אפ"ה פטור מקרבן שזועה מוכחש והיינו דפרין למאי דשני השתא יצאו אלו שהן קנס ממון הוא אצל עד השתא הוה אחי ליה שפיר דקרי ליה קנס הואיל וצא לידו מכח

קנס ואי מודה מיפטר אצל השתא דמוקמינן לקרא צכי האי גוונא כגון שעמדה דדין ונתנה אלא מוכחש דמוקמינן קרי ליה קנס ומשני מני יצאו אלו שעיקרן קנס והשתא כולהו קנסות משעמד דדין ממונא הוי ומיחייב כהודאתו ואפי' הכי גזירת הכתוב היא מוכחש דפטור מקרבן שזועה והכי נמי אפילו לר' אלעזר דאמר ^(א) נשבעין על הקרקעות גזירת הכתוב היא דפטור מקרבן שזועה אע"ג דמיחייב כהודאתו: **הא עמד בדין דמשלם ע"פ עצמו ב'**, ולדבריו דרצה קאמר לה בשלמא לדידי דסבירא לי דבכל קנסות אפילו עמד דדין אינו משלם ע"פ עצמו ולעולם חשיב קנס לרבי שמעון עד שיגיע לידו כדשמעינן מוכחש אחי שפיר דכל היכא דמיחייב ע"פ עצמו מיחייב נמי קרבן שזועה כגון עמדה דדין ובגרה ומתה דמינה ירית אלא לדידך הא כל קנסות שעמד דדין או צאונם ומפתה שעמדה דדין ובגרה ומתה אף על גב דמיחייב כהודאתו פטור מקרבן שזועה מיקשי:

נערה שנתפתתה פרק רביעי כתובות

מאי לא בשעמד דדין, צ"ד אחד וצאו עדים צאותו צ"ד וחייצוהו צ"ד על פיהם ועכשיו זה תוצעו מה שחייצוהו צ"ד וחזר וכפר וקחני פטור: **בשלא עמד דדין**, ועדיין לא העידו עדים: **והא מדרישא**, מילתייהו דרבנן דאיפליגו עליה וחייצוהו קרבן שזועה איירי

בשעמד דדין מכלל דסיפא כלומר ר"ש דאסתא לאיפלוגי עלייהו בדרכותה איירי: **אין לי**, שיתחייב קרן וחומש ואשס: **כפילא מי איכא**, מי יימר דגנב דתצעה כפילא ועוד דלמא מודי ומיפטר: **אלא פשיטא בשעמד דדין**, והא דקחני יצאו אלו שהן קנס לקמן מפרש לה שעיקרן קנס: או **לימני רישא**, דכולה רבי שמעון אומר או ליתני סיפא כו' מאי שגא דאיפסקי ותנא רבי שמעון אומר כי מיצאי: **ומודינא לך לענין קרבן שזועה**, דלרבי שמעון אע"ג דעמד דדין לא מיחייב עליה קרבן שזועה: **להורישו לצניו**, משעמד דדין ומת עד שלא הספיק לגבות הרי הוא של אחיה ולא שלה: **עשרין וסרסין שנין**, הן היו ימי שרתו של רבדי' ומת וישב רב יוסף צראש וסייעוהו מן השמים לפרקה להיות לו לשם לפי שהיה רבה חריף ולכן קראוהו עוקר הרים ורב יוסף היה צעל שמועות ומשנה וברייתא לכך קראוהו סיניס: **וכי אמר רבא ממונא הוי להורישו**, משעמד דדין בשאר קנסות ולא מיפטר תו כהודאה: **ימן לחוד ונסן לחוד**, ימן משמע לשון צווי ולעולם ונתן משמע דבר הנתון ככר: **אי הכי**, דשאני קנס דאונס ומפתה משאר קנסות דאפילו עמד דדין נמי אלו ממונא הוא: **ת"ל וכחש**, בתמיה, כלומר מאי איריא דנסיב לה הש"ס לפטורא מוכחש כי היכי דליף שאר קנסות כלומר מדלא דמי לתשומת יד למיהוי עיקר תחילתו ממון תיפוק ליה דהשתא נמי לאו ממונא הוא דרחמנא אמר ונתן דלא זיכתה לו תורה עד שעת נתינה: **כי איצטרך וכחש**, לקנס דאונס ופתוי למילפניהו צדדי שאר קנסות לפטורא מוכחש משום דעיקרן קנס ולא מצי למילף מונחן: **כגון שעמדה דדין ובגרה**, דלרבי שמעון דידה הוא דכי היכי דפליג צמתיתין צלא הספיקה לגבות עד שמת האב הכי נמי פליג צלא הספיקה לגבות עד שצגרה דקאמר ת"ק הרי הן של אב ולרבי שמעון הרי הוא של עצמה ואס מתה אחרי כן ירית לה אציה מכח דידה והוי ממון גמור ואע"ג דלא מטא לידה דלגבי דידה לא הוה שאני משאר קנסות דמשעת העמדה דדין

ממונא הוא וכי מייחא ירית הוא כל זכות שהיה לה צו הלכך מונחן לא מצי למיפטריה ונסיב הש"ס מוכחש ומשום דעיקרו קנס: **אי הכי**, דבשעמד דדין אוקימתה וכבר נעשה ממון היכי קחני יצאו אלו שהן קנס הא ממון נינהו: **שאינו משלם קנס כו'**, ואי הוה מודי הוה מיפטר אלמא טעמא דרבי שמעון משום דאי הוה מודי מיפטר הוא והא ליתא אלא כשלא עמד דדין: **ה"ג הא עמד דדין דמשלם ע"פ עצמו קרבן שזועה נמי מיחייב: רחמנא פטריה**, מקרבן שזועה: **מוכחש צעמיסו**, שלא פירש צו אלא דברים שעיקרן ממון:

ומודה

מכח הקנס אלא מכח ירושה ומלתא דמשטא היא דאי מודה מיחייב אמאי קרי ליה קנס ומשני מני יצאו אלו שעיקרן קנס והשתא כולהו קנסות משעמד דדין ממונא הוי ומיחייב כהודאתו ואפי' הכי גזירת הכתוב היא מוכחש דפטור מקרבן שזועה והכי נמי אפילו לר' אלעזר דאמר ^(א) נשבעין על הקרקעות גזירת הכתוב היא דפטור מקרבן שזועה אע"ג דמיחייב כהודאתו: **הא עמד בדין דמשלם ע"פ עצמו ב'**, ולדבריו דרצה קאמר לה בשלמא לדידי דסבירא לי דבכל קנסות אפילו עמד דדין אינו משלם ע"פ עצמו ולעולם חשיב קנס לרבי שמעון עד שיגיע לידו כדשמעינן מוכחש אחי שפיר דכל היכא דמיחייב ע"פ עצמו מיחייב נמי קרבן שזועה כגון עמדה דדין ובגרה ומתה דמינה ירית אלא לדידך הא כל קנסות שעמד דדין או צאונם ומפתה שעמדה דדין ובגרה ומתה אף על גב דמיחייב כהודאתו פטור מקרבן שזועה מיקשי:

רב

(א) [עין חוס' לעיל לח: דר"ה יס כג' וכו' ביאור בסוגיא דהכא], (ב) [צ"ק מג. קו.], (ג) [צ"ק סו.], (ד) [ברכות סד.], (ה) [שם], (ו) [צ"מ מז.], (ז) [ומיהו לקמן פריך מאי למימרא דאע"פ שלא נבמה מוריש לצניו, ת"י], (ח) [שמועות לו.].

הגהות הב"ח

(א) גמ' אמתת לי אור ליתני רישא: (ב) חוס' ד"ה לא וכו' וכחש ת"ל אשר ירשיעון: